

Zelena prognoza za 22.3.2019. - O PREVENTIVNIM MERAMA ZAŠTITE KROMPIRA OD KROMPIROVOG MOLJCA KOJE JE NEOPHODNO PREDUZETI U NAREDNOM PERIODU

FAZE KROMPIRA

NA PODRUČJU VOJVODINE, SETVA KROMPIRA NAMENJENOG ZA RANU PROIZVODNJU JE ZAVRŠENA. OPTIMALNI ROK ZA SETVU KROMPIRA NAMENJENOG ZA JESENJU PROIZVODNJU JE PRVA DEKADA APRILA I PRIPREME ZA SETVU SU U TOKU.

KROMPIROV MOLJAC (*Phthorimaea operculella*)

KROMPIROV MOLJAC JE KOSMOPOLITSKA VRSTA I VAŽNA ŠTETOČINA KROMPIRA ŠIROM SVETA. POZNATO JE DA VELIKE ŠTETE PRIČINJAVA U TOPLIJIM PROIZVODNIM REGIONIMA. U POSLEDNJIH 6-7 GODINA, OVA VRSTA JE POSTALA NAJZNAČAJNIJA ŠTETOČINA KROMPIRA U JUŽNIM KRAJEVIMA NAŠE ZEMLJE, A OD PRE NEKOLIKO GODINA POSTAJE SVE ZNAČAJNIJI PROBLEM U PROIZVODNJI KROMPIRA NA PODRUČJU VOJVODINE. VELIKE BROJNOSTI NA FEROMONSKIM KLOPKAMA I ŠTETE NA KRTOLAMA KROMPIRA, REGISTROVANE SU U REGIONIMA PANČEVA, VRŠCA I NOVOG SADA. U OSTALIM KRAJEVIMA VOJVODINE, OČEKUJE SE POVEĆANJE KAKO BROJNOSTI, TAKO I ŠTETNOSTI, U NAREDNIH NEKOLIKO GODINA.

SLIKA 1. ODRASLA JEDINKA KROMPIROVOG MOLJCA

SLIKA 2. LARVA KROMPIROVOG MOLJCA

KROMPIROV MOLJAC ŠTETE NANOSI USEVIMA KROMPIRA TOKOM VEGETACIJE U POLJU, ALI U POVOLJNIM USLOVIMA SKLADIŠTA NASTAVLJA SVOJ RAZVOJ I POVEĆAVA ŠTETE NA KRTOLAMA.

NA NAŠEM PROIZVODNOM PODRUČJU, NAJVEĆE ŠTETE KROMPIROV MOLJAC PRAVI NA KRTOLAMA. ŽENKE POLAŽU JAJA OKO BILJAKA NA ZEMLJU, STABLIJKU, NA I U OKCA NA KRTOLAMA. ISPILJENE LARVE SE UBUŠUJU I PRAVE HODNIKE, GALERIJE KROZ NAPADNUTE KRTOLE. OVAKO NAPADNUTE KRTOLE GUBE TRŽIŠNU VREDNOST, VEOMA BRZO PODLEŽU NAPADU PATOGENA I PROPADAJU.

SLIKA 3. ŠTETE OD ISHRANE LARVI NA KRTOLI KROMPIRA

SLIKA 4. ŠTETE OD ISHRANE LARVI NA KRTOLAMA KROMPIRA

MERE KONTROLE

VISOKA MOĆ REPRODUKCIJE, SPECIFIČNOST PROIZVODNJE KROMPIRA, ODNOSNO KRTOLA ISPOD POVRŠINE ZEMLJE, NAČIN NAPADA I VISOKA ŠTETNOST LARVI, POJAČAVA ZNAČAJ OVE ŠTETOČINE I OTEŽAVA MERE KONTROLE.

HEMIJSKE MERE ZAŠTITE U SUZBIJANJU KROMPIROVOG MOLJCA PREDSTAVLJAJU SAMO KOREKTIVNE MERE, A ZA USPEŠNU ZAŠTITU USEVA KROMPIRA OD OVE ŠTETOČINE NEOPHODNA JE PRIMENA SVIH RASPOLOŽIVIH AGROTEHNIČKIH MERA.

U OVOM TRENUTKU, PRE SADNJE KROMPIRA NAMENJENOG ZA JESENJU PROIZVODNJU KOJI JE I NAJUGROŽENIJI OD OVE ŠTETNE VRSTE, PREPORUČUJU SE SLEDEĆE MERE KONTROLE:

- 1. SADNJA SORTI KROMPIRA KRAĆEG VEGETACIONOG PERIODA**
- 2. KORIŠĆENJE ZDRAVIH I NEOŠTEĆENIH KRTOLA**
- 3. DUBOKA SADNJA (OPTIMALNA DUBINA SETVE 15 CM)**
- 4. FORMIRANJE VISOKIH BANKOVA**